

Handläggare:
Johan Tallroth

Yttrande över motion 2011:5 av Johan Sjölander (S) och Lowisa Anderzon (S) om inventering av boendesituationen för samsjuka narkotikamissbrukare

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över en motion av Johan Sjölander (S) och Lowisa Anderzon (S) om att genomföra en inventering av hur kommunernas ansvar för ett välfungerande boende och samverkan mellan landsting och kommun i praktiken fungerar för denna grupp inom Stockholms län. Dessutom föreslås att utifrån denna inventering ta fram en handlingsplan för hur en dräglig boendesituation i enlighet med motionen som minimerar risken för återfall kan garanteras för Stockholms läns samsjuka.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2011-08-18

Motion 2011:5 av Johan Sjölander (S) och Lowisa Anderzon (S) om inventering av boendesituationen för samsjuka narkotikamissbrukare

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till Landstingsstyrelsen överlämna förvaltningens förslag

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Förvaltningen anser att de frågeställningarna som motionärerna tar upp är viktiga och behöver samordnas.

De allra flesta människor kan genom ett enkelt beslut ändra sin livsföring för en kort period. De riktigt svåra är att genomföra och fullfölja ett beslut över tiden, och detta är en process som ständigt prövas av livet omkring en. Särskilt svårt blir detta för grupper med komplexa problembilder och missbruksproblem.

Landstinget är som motionärerna skriver huvudansvarigt för beroendevården, psykiatri och den somatiska vården.

Förvaltningen anser att de problem som påpekas kan lösas i samverkan mellan huvudmännen i den missbrukspolicy som antagits mellan kommunerna i länet och Stockholms läns landsting.

Förvaltningen anser inte att landstinget ska åta sig samordningsuppgifter för boende för missbrukare. Detta är ett lagstadgat kommunalt ansvar. I Missbruksutredningen (SOU 2011:35) anförs heller inga skäl till förändring i ansvarsfrågan kring boende.

Stockholm stad har sedan 2010 ett nytt projekt (Housing First) som just vänder sig till missbrukare och/eller hemlösa och erbjuder bostäder och boendestöd.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Olle Olofsson
Avdelningschef

Ankom Stockholms läns landsting
2011-03-22
Dnr. LS 1103-0485

Kotel IV

2011:5

Motion från Johan Sjölander mfl. (S) om inventering av boendesituationen för samsjuka narkotikamissbrukare

De allra flesta människor kan genom ett enkelt beslut ändra sin livsföring för en kort period. De riktigt svåra är att genomföra och fullfölja ett beslut över tiden, och detta är en process som ständigt prövas av livet omkring en.

Särskilt svårt blir detta för grupper med komplexa problembilder och missbruksproblem. Den grupp som vi talar om är personer med psykisk- eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning där det även finns ett missbruk med i bilden. Kort och gott personer med *samsjuklighet*. Det är personer där huvudproblematiken kan vara av en art, men där det sammansatta vårdbehovet sätter käppar i hjulet för tillfrisknande och möjligheten till ett drägligt liv.

Samhället sätter in oerhörda resurser för att hjälpa dessa människor, från en mängd olika håll. Det är inte en ovanlig situation att samma person måste ha kontakt med kommunen (försörjningsstöd, missbruksvård, familjevård och/eller jobbtorg), sjukvården (somatisk vård, psykiatri, beroendevård, eller till och med specialistmödravård) och staten (arbetsförmedlingen, kriminalvården och frivården). Landstinget och sjukvårdens roll här är alltså behandlande. Men för att lyckas med en behandling måste man få hjälp tillbaka i samhället. I dag kommer många samsjuka in i vården, får sin behandling och utsluss. Sedan släpps personen i fråga i värsta fall ut utan stöd och hjälp och kanske framförallt möjlighet att prata med någon. Kanske till ett natthärberge eller till en lägenhet som mer är ett förråd full med stöldgods och narkotika. Många har kvar de gamla kamraterna som vill fortsätta det gamla livet med kriminalitet och droger.

För att en person med samsjuka ska kunna ges godtagbara villkor att lyckas komma tillbaka till en dräglig tillvaro krävs stöd. I den sköra situation som råder då är det viktigt med samverkan mellan de olika aktörerna. Socialtjänsten, sjukvården, arbetsmarknaden och staten måste på ett samordnat sätt bidra med finansiella resurser och långsiktigt stöd för att hjälpa personen att slutföra det egna tillfrisknande och upprätthålla sitt nya liv som samhällsmedborgare.

Landstinget har en unik möjlighet att ta ledningen i samverkansarbetet och leda den samsjukes tillfrisknande. Landstinget är huvudansvarig för beroendevården, psykiatri och den somatiska vården. Det är sålunda naturligt att landstinget är visionärt och framåtskridande och tar ett proaktivt grepp i samverkansfrågan.

En utgångspunkt som är viktig i all behandling är att innan man kan komma tillrätta med beroendet och en psykiatrisk problematik måste man ha ett ordnat boende och en tryggad försörjning, så att man inte behöver oro sig över sin vardag. Det är socialtjänsten som har ansvar för individens försörjning och boendesituation. Men många med samsjuklighet är bostadslösa och har varit så under längre perioder, och dessa hamnar ofta mellan stolarna när socialtjänsterna ska ta ansvar.

Det behövs alltså en struktur med boenden där personer med komplexa vårdbehov erbjuds stöd och hjälp. Det ska vara ett ordnat boende där man får lära sig från början. En människa som levt marginaliserat behöver lära sig att leva i samhället med allt som det innebär i form av enkla sysslor som att lära sig tvätta sig, laga mat, och sedan få hjälp och stöd för att komma tillrätta med sin livsföring. Till boendena bör vara knuten personal och kompetens som kan fungera som stödjande resurser till personer med komplexa vårdbehov, exempelvis missbruksvård, underhållsbehandling för narkotikamissbruk, psykisk och fysisk ohälsa samt social färdighetsträning.

Huvudansvaret för de samsjukligas boende är som sagt kommunalt. Men ansvaret för den enskilde människan är gemensamt. Vår målsättning är att landstinget i Stockholms län skulle kunna ta täten i det arbetet, och vara den sammanhängande faktorn som håller ihop samverkan mellan kommun, landsting och stat när det gäller denna patientgrupp.

Landstingsfullmäktige föreslås besluta;

- att genomföra en inventering av hur kommunernas ansvar för ett välfungerande boende och samverkan mellan landsting och kommun i praktiken fungerar för denna grupp inom Stockholms län
- att utifrån denna inventering ta fram en handlingsplan för hur en dräglig boendesituation i enlighet med motionen som minimerar risken för återfall kan garanteras för Stockholms läns samsjuka

Stockholm den 17 mars 2011

Johan Sjölander

Lowisa Anderzon

~~Andreas Dahl~~